

Kupujmo
vojne
BONDE
in
ZNAMKE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNIN
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, DECEMBER 5, 1944

LETO XLVII — VOL. XLVI

OSVOBOJENI GRKI SO ZDAJ V HUDEM BOJU MED SEBOJ ZA NADVLADO V DOMOVINI

Atene, Grčija, 4. dec. — Grčija, ki je toliko trpela v italijanski in nemški okupaciji, je zdaj, ko jo je osvobodila angleška armada, sredi domače civilne vojne. Oboroženi komunisti se hočejo polastiti vlade, kar je zaenkrat preprečila vlada, katero podpirajo angleški tanki.

BARAGA KLUB BO POGOSTIL VOJAKE IZ BOLNIŠNICE

Jutri večer ob 7:45 bo dekliški zbor Baraga Glee klub pogostil v novi šoli sv. Vida vojake iz Crile bolnišnice. Jedilni list bo sestojal iz samih slovenskih jedil. Kuharici bosta Mrs. Brancel in Mrs. Hrastar, torej je dobra večerja garantirana. Razume se, da bo na mizi potica in druga fina okrepčila.

Po večerji se bodo pa dekleta zavrtela z vojakmi v valčkih in polkah tako, da bodo imeli vojaki priliko videti, kakšen je vesel slovenski večer pri naših zauber dečkah.

Kdor slovenskih vojakov je na dopustu, je vabljen, da se udeleži. Imel bo vse zastoj. Pokliče naj EN 2624 (župnišče), da bo do dekleta vedela za koliko fantov pogniti mize. Na večerjo je povabljen tudi župan Lausche, če bo mogel priti.

Rusi in Tito ne marajo, da bi dobili zavezniški kredit v Jugoslaviji

Rim. — Sem je dospel Averell Harriman, ameriški poslanik v Moskvi. Stopil je v dogovore z zavezniškimi poveljniki, da se doseže boljše sodelovanje med ameriški ter angleškimi poveljniki na eni, ter ruski in jugoslovanskimi na drugi strani.

Fakt je namreč, da si Rusija in Tito prizadevajo na vse načine, da bi Amerika in Anglija ne dobili nobenega kredita za osvobodjenje Jugoslavije.

Crawford je govoril z generalom Eisenhowerjem

Frederick C. Crawford, predsednik Thompson Products Co. je obiskal v Parizu generala Eisenhowerja s petimi drugimi ameriški inženirji. Pogovor je bil glede vojne produkcije v Ameriki.

Srnjake že imamo

Jim Sepič, predsednik Euclid Rifle kluba sporoča, da sta dva lepa srnjaka že "na mrzlem" za srnjakovo večerjo 7. januarja. Pritroskali so jih iz Pennsylvanije Tone Baraga, Cyril Kunstel in Frank Kosec. Fantje pravijo, da je bil lov težaven, ker je tam več kot tri čevlje snega.

Miss Eleanor Karlinger bo govorila na radiu

Jutri dopoldne ob enajstih bo govorila na postaji WJW Miss Eleanor Karlinger pod avspico civilnega obrambnega programa (Block Plan). Povedala bo, v koliko je ta organizacija pomagala z obleko in denarjem prizadetim po eksploziji plinarne.

Peta obletnica

Jutri ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Frances Russ v spomin 5. obletnice njene smrti.

bodo hotele zastoja pri delu, ampak bodo raje ustregle delavcem.

Amerikanci prodirajo sedaj na Saarbrücken

Odbor in delavci za kampanjo v 6. vojnem posojilu so v naši naselbini

Dočim je bilo v tem listu že poročano, da se ne bo vršila kampanja za 6. vojno posojilo po hišah radi pomanjkanja delavcev in takih, ki bi se prostovoljno priglasili, pa se je kljub temu zdaj odzvalo nekaj požrtvovalnih oseb, ki so pripravljene iti od hiše do hiše, v kolikor jim bo dopuščal čas.

Vršila se je seja, pri kateri se je določilo, da se iznova naprosi one, ki so pomagali v zadnji kampanji. Sledečim so bile poslane listine, ki so pooblaščenim pobirateljcem ali denar za vojno obveznice. Kampanja je razdeljena po zonah kot je bila zadnja.

Odbor je sledeč: Paul J. Schneller, Anton Grdina, Albina Novak, Frances Sietz. Načelniki posameznih skupin so pa sledeči:

Prvo skupino imajo v oskrbi deški skavti pod vodstvom Felix A. Danton.

Drugo skupino imajo v oskrbi John Tavcar in sicer: Addison Rd. južno do 79. ceste, s pomočniki: Mary Petkovšek, Mary Zaverl, Mrs. Sulak, Josie Mohar, Joseph Dobrinich, Joseph Hrovatin, Odga Skodlar.

Tretjo skupino imajo v oskrbi Joseph Fifolt in sicer 55. cesto južno do Superior Ave. vstevši: Bonna, Prosser, 58., 59. in 60. ceste. Pomočniki: Ann Pavlovich, Frances Brancel, Agnes Klemenčič, Julia Brezovar, Anna Laurich.

Četrto skupino imajo v oskrbi Frank Grdina in sicer od St. Clair do Superior, vstevši: Norwood, 63. ceste, Glass, Carl, Edna in Bonna; pomočniki: Anna Tomsich, Emily Fabian, Helena Mally, Anna Fortuna, Frances Orazem, Stella Roitz, Mary Grdina, Anna Mihelich in Victor Svete.

Peto skupino imajo v oskrbi Louis Zelle in sicer Addison Rd. do 72. ceste s pomočniki: Julia Muhich, Jennie Kraeger, Frances Kodrich, Mary Otonicar, Cecilija Subelj, Emma Haller, Rose Lunder in Anna Bandi.

Šesto skupino imajo v oskrbi Edward Kovačič in sicer 72. do

78. ceste s pomočniki: Josephine Stwan, Mary Somrak, Emma Drobnich, Mary Vihtelich, Ann Smolik.

Sedmo skupino imajo v oskrbi Nathan Jaffe in sicer trgovine po St. Clair Ave. od 55. do 30. ceste ter ceste do 72. do 79.

Osmo skupino imajo v oskrbi Benno B. Leustig in sicer od 55. do 72. ceste, severno po St. Clair Ave.

Deveto skupino imajo v oskrbi John Sušnik in sicer od 55. do 72. ceste, južno po St. Clair Ave. Deseto skupino: John Rogelj obišče društva in piše pisma.

Enajsto skupino (hrvatsko) imajo v oskrbi Joseph Erdeljac, pomočniki: Katie Basich, Frank Masokato.

Odbor je prepričan, da bo vsak gornjih storil vse, kar bo v njegovi moči, da bo kampanja za 6. vojno posojilo 100% uspešna.

K skupni molitvi

Članice društva sv. Katarine št. 29 ZSZ so prošene, da pridejo nočjo ob sedmih v Grdinov pogrebni zavod, da se poslovo od pokojne sestre Mary Bambič. V sredo ob devetih naj se pa udeležijo pogreba.

Po pisma naj pridejo

V našem uradu imajo od Slovenske reliefne komisije pisma sledeči, katere je pošta vrnila radi nezadostnega naslova: John Burnick, Mina Espy, Frank Hoffert, John Jenik, Anton in Jennie Mlakar.

Poškodba rojakinje

Mrs. Amalija Kobal, 12501 Vashti Ave., si je zlomila roko v četrtek zvečer, ko se je vračala domov z dela. Vesela bo prijateljskih obiskov doma.

Za večjo plačo

Župan Lausche je priporočil mestni zbornici naj zviša plačo direktorju postav in finančnemu direktorju od \$7,500 na \$10,000. Župan Lausche je v Washingtonu in ni bil navzoč sinoči pri seji zbornice.

Zadušnica

V sredo ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Josephine Crtalič.

Tretja ameriška armada ima samo šest milj še do tega važnega nemškega industrijskega središča. Utrjuje si pozicije na vzhodnem bregu reke Saar

Pariz, 4. dec. — Pehota in tanki 3. ameriške armade so danes počistili mesto Saarlautern na zapadnem bregu reke Saar ter se potem vsili čez most na vzhodni breg reke, da prodre globlje v Siegfried linijo. Nemci niso mogli ustaviti Amerikancev kljub silni kanonadi svojih težkih baterij.

Prva in deveta ameriška armada naskakujeta Julich in Linich ob reki Roer pred Kolinom ter počasi napredujejo proti drugi utrjeni postanki Duren. Od Julicha in Durena vodijo glavne ceste v Kolin.

Najnoveše depeše s fronte trdijo, da imajo Amerikanci v rokah Julich, kar bi pomenilo, da so tam že prešli reko Roer, ker večji del mesta leži na drugi strani reke.

Nemci so razstrelili štiri mostove čez reko Saar pred 3. ameriško armado, da bi zabranili Amerikancem vdor v to važno nemško ozemlje. Posaarje daje namreč Nemčiji 8% vsega premoaga in 11% železne rude. Samo dva industrijska kraja sta večja kot Posaarje, namreč Porurje in Slezija. Zato ni čudno, če naciji tako srdito branijo zdaj dohod od Saarbuckena, ki je središče tega industrijskega okraja.

General Patton, poveljnik 3. ameriške armade, z vso silo naskakuje nemške pozicije, ki branijo dohod do Saarbuckena. Nemško topništvo neprestano obisiplje ameriške kolone iz utrdb v Siegfried liniji. Toda Patton je prešel reko Saar in se utrdil na nasprotnem bregu, s čemer je Saarbuckena zdaj odprt za naskok.

General Patton, poveljnik 3. ameriške armade, z vso silo naskakuje nemške pozicije, ki branijo dohod do Saarbuckena. Nemško topništvo neprestano obisiplje ameriške kolone iz utrdb v Siegfried liniji. Toda Patton je prešel reko Saar in se utrdil na nasprotnem bregu, s čemer je Saarbuckena zdaj odprt za naskok.

General Patton, poveljnik 3. ameriške armade, z vso silo naskakuje nemške pozicije, ki branijo dohod do Saarbuckena. Nemško topništvo neprestano obisiplje ameriške kolone iz utrdb v Siegfried liniji. Toda Patton je prešel reko Saar in se utrdil na nasprotnem bregu, s čemer je Saarbuckena zdaj odprt za naskok.

Roosevelt dela velike spremembe v drž. tajništvu

Washington. — Predsednik Roosevelt je imenoval za pomožnega državnega tajnika Josepha Grewa, ki ima za seboj 40 let diplomatske službe. Najzadnje je bil poslanik v Tokiu.

Dalje je predsednik sprejel resignacijo treh pomožnih državnih tajnikov in sicer: Adolf A. Berle, Breckenridge Long in Howland Shaw. Na njih mesta je imenoval: Will Claytona iz Texasa, Archibalda MacLeisha in Nelsona Rockefellerja, sina ranjakeva multimilijonarja John D. Rockefellerja.

V podporo listu

Klub Ljubljana nas je včeraj zelo presenetil. Iz svoje blagajne je namreč vzel desetak ter ga izročil Ameriški Domovini kot nekako odškodnino za dopise in razna naznanila, ki so priobčevana brezplačno od časa do časa v listu. Prav lepa hvala klubu za pozornost. Ne spominjamo se, da bi se nam dozdaj pripetil kak podoben "čudež".

Kdo je našel

V avditoriju SND na St. Clair Ave. je bila izglubljena tekoma koncerta Glasbene matice ženska zapetnica. Ker jo ima za dragocen spomin, bi jo lastnica zelo rada dobila nazaj. Pošten najditelj naj jo prinese v Haffnerjev urad na 6106 St. Clair Ave.

Za Lauschetovo kampanjo V našem uradu je izročil imenovan rojak \$50.00 za Lauschetovo kampanjo. Prav lepa hvala.

DE GAULLE JE NA OBISKU PRI STALINU

Moskva. — V soboto je dospel v Moskvo načelnik francoske vlade, general de Gaulle. V soboto zvečer ga je sprejel v avdijenci Stalin v Kremlju. Dospel je z vlakom, ko je v Moskvi divjala snežna nevihta. Kolodvor je bil okrašen z zastavami. Na postaji ga je pozdravil zunanji komisar Molotov.

Diplomatski krogi mislijo, da bosta Stalin in de Gaulle obnovila zveze med obema državama, kot so bile do leta 1935 in pred prvo svetovno vojno.

V okraju Cuyahoga bodo še enkrat šteli glasove senatorja Tafta

Cleveland, O. — Načelnik demokratske stranke, Ray T. Miller, je včeraj položil pri volivnem odboru kavejco \$11,830 in zahteval, da preštejejo v vseh precinktih glasove ki so bili oddani za senatorja Tafta in protikandidata Williama Pickrela. Senator Taft je namreč zmagal v vsej državi samo za 17,999 glasov in kolikaj pomote pri štetju glasov mu lahko vzame stolček.

Po postavi mora vsak, ki zahteva ponovno štetje glasov, položiti za vsak precinkt kavejco \$10. Ako se pronajde napake pri ponovnem štetju, dobi denar nazaj, drugače ga pa izgubi.

Senatni odsek za volitve je istočasno obvestil ohijskega državnega tajnika, naj za 122 dni, šteto od 7. novembra, ne uniči glasovnic v državi. Morda bodo šteli ponovno glasove po vsej državi, da se dožene, če je majhna Taftova večina pravilna.

Samomor v bolnišnici

Dorothy Deering, stara 49 let in učiteljica na višji šoli v Cleveland Heights, se je včeraj ponoči ustrelila v St. Lukes bolnišnici. Bila je tam z zlomljeno nogo vsled padca na ledenih tleh. Samokres je imela v svoji ročni torbici in ponoči, ko je bila sama, se je ustrelila v desno sence in v prsa.

IZ BOJNE FRONTE

(Torej 5. decembra)

ZAPADNA FRONTA — General Patton je ukazal obstreljevati Saarbrücken, glavno mesto industrijskega okraja. V ZRAKU — 4,000 zavezniških bombnikov je včeraj bombardiralo železnice po Nemčiji, ki vodijo na fronto.

PACIFIK — En japonski in en ameriški rušilec sta bila potopljena v bitki v Ormoc zalivu včeraj.

VZHODNA FRONTA — Rusi so prodrla do Blatnega jezera, ki varje vhod v Avstrijo. Rusi so zasedli Mitrovico, 47 milj severno zapadno od Belgrada.

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

Ray Turk, poročevalec za Cleveland News, ki se točasno nahaja pri 37. ohijski diviziji na Pacifiku, piše med drugim tudi o slovenskem vojaku Pfc. Michaelu J. Valentiju iz 961 E. 239. St., Euclid, O. Mike je danes najbolj dekoriran vojak pri stotnji B. Odlikovan je bil že namreč z srebrno zvezdo, bronasto medaljo, višnjevim srcem, hrastovimi peresi, pearl harborskimi trakom, medaljo za dobro obnašanje in azijatsko-pacifično medaljo. Fantje mu pravijo "železni Mike". Seveda, kranjska kri ne fali. Michael je nečak Mrs. Josie Grdina iz 6113 St. Clair Ave.

Nekje iz Italije nam piše kapetan Leo B. Virant, ki pozdravlja vse sorodnike, prijatelje in znance v Lorainu in Clevelandu.

Leo pravi, da brez skrbi lahko stavi, da je on edini čitatelj Ameriške Domovine, ki jo je čital na dveh različnih koncih sveta. Najprej jo je namreč dobival na Južni Pacifik, zdaj pa v Italijo. Leo, stavi dobiš! Italija je lepa dežela, pravi, če bi ne bila tako razdejana. Zelo ga veseli, pravi in na ponosen je, ker je bil Frank Lausche izvoljen ohijskim guvernerjem. Močno ga skrbi, če je naselbina, ki je bila prizadeta po eksploziji v plinarni, že kaj popravljena. Naj pazimo, nam Leo na koncu naroča, da bo Ameriška Domovina še naprej prihajala za njim, kar mu garantiramo.

Joseph Kostrec je prišel domov na dopust za 14 dni iz North Caroline. Prijatelji ga lahko obiščejo na 1188 E. 74. St.

V bolnišnico

Rojak Joseph Novak iz 14916 Hale Ave. je bil nenadoma odpeljan v University bolnišnico. Obiski začasno niso dovoljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER(JAMES DEBEVEC, Editor)
Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 282 Tues., Dec. 5, 1944

Federativna ureditev Jugoslavije

Mnogo se piše, kako naj bi bila Jugoslavija urejena, da bi zadovoljila Srbe, Hrvate in Slovence. Predvsem se podurja federativna ureditev države. Ustanovi naj se šest pokrajin z veliko samostojnostjo. Vsaka naj vlada sama sebe kot najbolje ve in zna. Kar pa posamezne dežele ne zmorejo same, to naj urejuje zveza vseh šestih. Tako bi bila Jugoslavija na zunanjem država, na znotraj pa zveza šestih držav.

Ta misel seveda ni nova. Amerikanci jo dobro poznajo, četudi se, razumljivo, naše razmere ne dajo v vsem primerjati z razmerami manj napredne Jugoslavije. Zdravo načelo pri uredbi človeške družbe je povsod, da se pusti ljudem, da si sami po svoje uredijo svojo hišo. Kakor posameznik potrebuje za to svobodo, tako tudi pokrajine, ki imajo svoje domače posebnosti. To svobodo je poudarjal vedno krščanski socialni nauk, zato so se vse stranke katoličnanov po Evropi borile proti pretiranemu centralizmu, ki ga je uvedel liberalizem in podprl socializem.

Ko je nastajala Jugoslavija, je duševni oče Slovenske ljudske stranke, stranke slovenskih katoličnanov, dr. Janez E. Krek zapisal pred svojo smrtjo priporočilo, naj vlada v Jugoslaviji mnogo svobode, tudi svobode posameznih dežel. Zato je ta stranka pri prvih volitvah v Jugoslaviji po zadnji vojni, to je pri volitvah v ustavotvorno skupščino, postavila kot eno glavnih točk programa: samostojnost Slovenije v okviru Jugoslavije. Zapisali smo že v našem listu, da ta stranka pri prvih volitvah ni uspela. Socialisti in liberalci so jo preglasovali. Oboji so s komunisti vred bili proti federaciji in za centralizem.

Zalibog je res prišlo v Jugoslaviji do centralistične ustave. Stranka slovenskih katoličnanov je predložila svoj načrt, po katerem bi posamezne dežele imele svoj parlament, svojo zakonodajo, svojo vlado, svojo upravo in svoje finance. Skupne vsem deželam bi bile tiste stvari, ki so skupna potreba kot promet, armada, zunanje zastopstvo. Ta predlog ni bil sprejet. Centralisti so zmagali.

Predlog Slovenske ljudske stranke je hotel, da se upošteva pri razdelitvi države zgodovinski razvoj, tradicije in gospodarske razmere. Slovenija je nekaj samo svojega. Slovenci imajo svoj jezik, njih kultura je visoka, njih gospodarstvo drugačno kot drugod po državi. Zato Slovencev ne morete zenačiti z Macedonci. Hrvatska je imela že prej neko samostojnost. Ne da se ji tega vzeti. Srbija je spet imela svojo posebno zgodovino. Tudi njeno gospodarstvo je bilo nekaj samosvojega. Bosna in Hercegovina sta deželi, kjer so verniki treh ver pomešani: pravoslavni, muslimani in katoličani. Stoletja so bili neka enota pod turškim gospodarstvom. In Črnogorci v svojih gorah se težko dajo primerjati kakor drugi pokrajini. Ti ponosni gorjanci nikoli niso bili popolnoma podjarmljeni od Turkov. Končno Macedonija! Ta je še do leta 1912 bila pod Turki. Ljudje govore po večini jezik, ki je bližje bolgarščini kot srbsčini. Vsaka teh pokrajin ima torej svoje posebnosti. Ne da se vse to naenkrat zenačiti v eno. Vsakdo naj ima svobodo, da se po svoje razvije.

Toda kot rečeno je centralizem zmagal. Vse naj bi bilo po mislih centralistov delano na eno in sicer srbsko kopito. Srbi so mislili, da tako najlažje obvladajo Jugoslavijo. Dvor, vojaštvo in srbska uprava — vse to je bilo proti federalizaciji. Ti trije faktorji so tudi zavrgli vsak poskus, da bi se centralistična ustava spremenila.

Nastali so težki notranji spori. Slovenci in Hrvati so začeli boji proti tej ustavi tisti dan, ko je bila sprejeta. Ta boj je divjal do izbruha sedanje vojne.

(Konec prihodnjic.)

Novi državni tajnik bo vezal vse stranke

Predsednik Roosevelt je napravil eno svojih najboljših političnih potez, ko je imenoval državnim tajnikom oziroma naslednikom državnemu tajniku Cordellu Hullu mladega, energičnega, uspešnega businessmana Edwarda R. Stettinusa. Ta novi državni tajnik, ali kot bi rekli v drugih deželah — minister zunanjih zadev — ni danes zasvojen pri nobeni stranki, ne pri politični, ne pri delavski in ne trgovski, zato ima najlepšo priliko, da bo uspešno vodil deželo ter da bo imel za seboj vse stranke, kar je posebno važno ob tem kritičnem času.

Mnogo se je govorilo, da bo Hullov naslednik sedanji podpredsednik Henry Wallace ali pa mobilizacijski administrator Jimmy Byrnes. Prvi in drugi imata nasprotnike: Wallace je vse preveč radikalen, Byrnes pa ni povsod delavskim skupinam.

Stettinius si je kot administrator posojilnega sklada stekel mnogo zaslug, ker ga je upravljaval vzorno. V tem uradu si je pridobil prijatelje tudi v Londonu in v Moskvi pri naših glavnih zaveznikih, kar tudi mnogo šteje. Kot pomožni državni tajnik si je pridobil naklonjenost tajnika Hulla in pa predsednika Roosevelta, torej bo tudi v tej smeri imel gladko pot pri izvrševanju težkih poslov državnega urada.

Kot bivši predsednik United States Steel Corp. ima prijatelje med ameriškimi industrijci in bankirji, ki so večino

ma republikanci, torej bo zdaj nekako mostiče med vplivnimi republikanci in Rooseveltovo administracijo.

Tako vidimo v novem državnem tajniku moža, ki bo hodil po stopinjah velikega državnika Cordell Hulla, istočasno bo pa imel za seboj vse ameriške sloje, trgovske in delavske. Ako bo ohranil to ravnovesje, vidimo v Ameriki začetek dobrega razumevanja med vsemi sloji sedaj in v povojni dobi. Z eno besedo: predsednik Roosevelt je s tem imenovanjem napravil eno svojih najboljših političnih potez.

BESEDA IZ NARODA

Društvo Srca Jezusovega (samostojno)

Letna seja, glavna seja bo. Tako bo v tem času videti v listih in glasilih. Odborniki vabijo članstvo na sejo, prosijo in priporočajo, pa v največ slučajih so na sejah eni in isti, a kadar pa pride prilika za zabavljanje, tedaj so pa tisti, ki jih vse leto ne vidite na seji, najhujši. V novembru se že na sejah sklepa, kdaj in kako naj se članstvo povabi na glavno sejo. Predlogi: s kartami, s časopisi itd. Mislil in priporočal sem že večkrat na sejah, da bi se naročilo za vsakega člana izvoščka (taxi) in mogoče še kaj priboljška, pa sem že dobil od kakega dobrega člana, ki redno zahaja na seje, odgovor, da tudi tisto ne bi dosti ali nič pomagalo in bi društvena blagajna trpela precejšno luknjo.

Torej naj bo temu tako ali tako, na naši seji je bilo novembra sklenjeno, da se ne bo nobenega člana za ušesa vlekel na sejo. Kdor se zanima za društvo in v svojo lastno korist, ta bo prišel, kdor pa ne, je pa to njegova skrb. Seveda so izjeme tudi pri tem in tukaj so seveda oproščeni sej bolniki in pa člani, ki morajo na delo. Zato tem ne veljajo te besede. Vsak pa mora skrbeti sam, da ima vsaj asessment redno plačan.

Priznati moram, da se je članstvo našega društva te svoje dolžnosti v letošnjem letu res dobro zavedalo, so pa še nekateri, ki mislijo, da imajo društvenega tajnika samo zato, da jih bo opominjal in prosil za asessment in če ne dobijo po dveh opominov, pa mislijo, da jim ni treba plačati. Ko se pa takemu primeri, da je črtan ali črtana, tedaj se pa Bog usmili tajnika, saj je vendar on tisti grešni kozel, ki je kriv da je ta ali oni ali ona črtana. Nihče ne pomisli, da so tudi tajniki ljudje, ki morajo opravljati svoje vsakdanje delo, da si služijo svoj vsakdanji kruh, ampak mnogo je takih, ki pričakujejo, da jim bo tajnik ali tajnica kar 24 ur na dan na razpolago. Zato je pa tako lahko dobiti člana, ki prevzame ta sitni posel, ali ni res tako? Vsak se ga brani.

Torej, člani društva Srca Jezusovega, zapomnite si, da je v nedeljo naša glavna seja. Stari odborniki vam bodo dajali poročilo o svojem delovanju in na dnevnem redu bodo tudi volitve odbora za prihodnje leto. Če ima kateri članov kakšno pritožbo ali žalbo, naj se zgleda na seji in ne drugje. Kajti take zadeve pridejo vselej na glavno sejo, ker le tista je polnomočna in vseh oziroma raznih zadevah ukrepati. To posebno velja za naše društvo, ki je samostojno in je glavna letna seja kot nekaka konvencija. Zaključki te seje so veljavni za vse nadaljno poslovno leto.

Pridite člani in dajte svoja priporočila. Če mislite, da je treba kje kakšnega popravka v poslovanju, povejte na tej seji, da bodo tudi ostali člani vedeli in razpravljali o tem. V zadnjih dveh letih smo imeli izreden asessment 50 centov na leto za pogrebce, kar se je izkazalo jako dobro. (Sicer so še nekateri, ki teh 50 centov

niso še plačali in pričakujem, da to store vsaj na tej seji.) Mogoče ima kateri izmed članov še kakšno drugo dobro priporočilo, ki bi bilo v korist društva in članstva, zato pa le na dan z njimi.

Torej le pridite na sejo, kjer se bomo lahko kaj več pogovorili in po seji bo pa lahko vsak tudi malo prilil in požgal, če ga bo kaj jezilo. Na svidenje! Frank A. Turek, tajnik.

Štajerski rojak piše iz vojne ujetništva

Taborišče Ruston, La.
Cenjeni g. urednik!

Izrečno me veseli, da nam pošiljate Vaš cenjeni list tako redno. Po dva in dva smo si ga skupaj naročili. On nam sedaj krajša naše bridkosti polno življenje tukaj v Ameriki, tako daleč od naših dragih. Mi živimo tukaj naravnost odlično. Ali nekaj nas greni: Kaj bo z našimi dragimi, ki že tako dolgo trpijo in stradajo pod krutim sovražnikom.

Nas so prisilili k vojakom. Sicer bi bili poleg nas postrelili tudi naše starše, sestre in brate. Mnogo naših mladeničev je moralo umreti. Nemci so rekli: "Vi niste Slovenci! Vi sicer govorite slovenski jezik, ali tega lahko pozabite in se priučite nemščine. Jezik ni merodajen, kri je važna in vaša kri je nemška!" (Štajerski gospodar 1941). Imam eno iskreno željo do Vas. Želim si zopet citati slovensko povest. Mi vsi si želimo slovenskih knjig. Sporočite mi prosim, kaj se bo dalo storiti. Saj nekaj dolarjev premoženja imam. Vas iskreno pozdravlja

Statistula Salko,
4 WG-12002
Prisoner of War Camp
Camp Ruston, La.
G. O. P. Box 20,
New York, N. Y.

Junaška smrt vojnega kurala

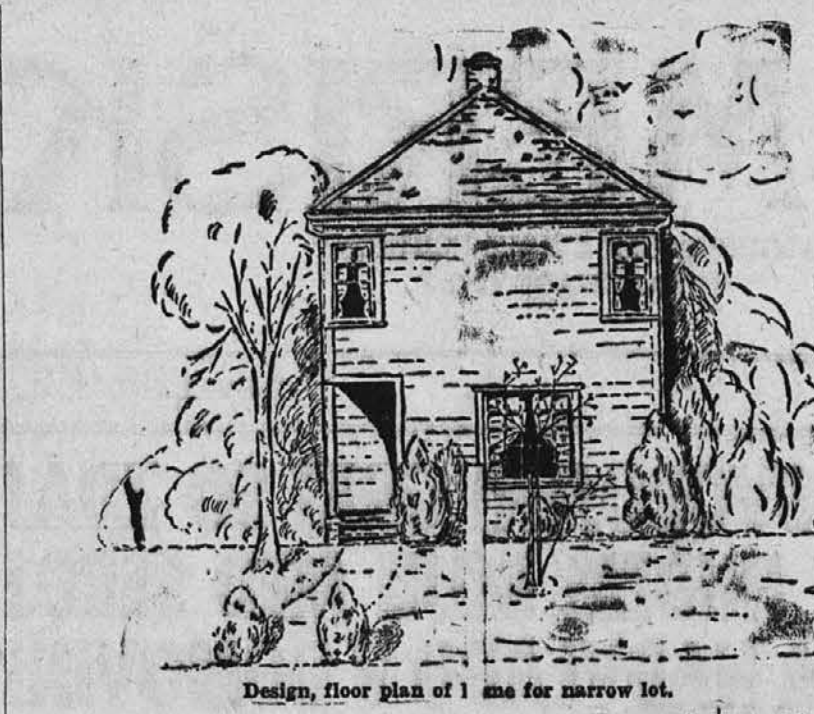
(Leonard Mosley)

To je zgodba najbolj divjaškega obnašanja nacistov proti zavezniškim vojakom na Francoskem. To je zgodba o nemških vojaki, ki so vdrl v našo postajo prve pomoči in ki je bila vsa prenapolnjena z ranjenci. Prusijaški barbari so pobili vse ranjence in umorili vojnega kurala, ki jih je poskušal braniti. Ta vojni kurat je George Eduard Maule Parry, ki je bil dodeljen 6. diviziji padalcev. Star je bil 29 let in je pred vojno pasel ovčice po raznih angleških farah. Njegov brat je padel v Severni Afriki meseca novembra 1941. Nemci so ga pobili z nožem ali bajonetom.

Tu je nekaj podrobnosti, v kolikor smo jih mogli dobiti o nacističnem napadu na naše ranjence. Te podrobnosti sem nabral med častniki in vojniki 6. divizije padalcev, kateri sem bil takrat dodeljen kot vojni poročevalec.

V težkih borbah—odrezani

V jutranjih urah invazijskega dne je dobila divizija padalcev — po pristanku — povelje, da zasede najvažnejše mostove čez reko Orno in prekop pri Caenu. Že kmalu nato se je razvila ogorčena bitka z nemškimi branilci. Ko je kurat Parry zvedel, da je "A"-četa bataljona zašla v bližini francoske vasi Le Port v klešče nemških napadalcev in da mu prosi za pomoč ranjen-

Design, floor plan of 1 one for narrow lot.

Hišo se lahko postavi tudi na 30 čevljev široki parceli

Kakor vojska rodi vselej nove ideje in iznajdbe, za katere se pokaže nujna potreba, prav tako so se porodili novi načrti za gradnjo domov na ozkih parcelah. Ti načrti so posebej namenjeni naši okolici na vzhodni 61. in 62. cesti, ki je bila uničena v plinski katastrofi 20. oktobra. Te nove načrte je napravila stavbinska družba American Home Builders, ki ima svoje urade na 4235 Mayfield Rd.

Načrti, ki so bili že predloženi ameriškemu Rdečemu križu v odobritev in so na razpolago prizadetim v tem požaru, če si nameravajo na istem prostoru postaviti nov dom. Načrti so tako izgotovljeni, da odgovarjajo ozkim parcelam in raznim problemom.

Načrt je izdelan za dvonadstropno hišo s primerno velikimi sobami ter z dovozom na dvorišče (driveway). Pri tem so štirje načini ureditve notranjosti nove hiše in sicer:

- 1) Dve spalnici zgoraj, spodaj pa jedilna in družinska soba ter kuhinja.
- 2) Tri spalne sobe zgoraj, spodaj pa jedilna in družinska soba ter kuhinja.
- 3) Tri spalne sobe zgoraj, spodaj pa jedilna soba ali mesto nje spalnica, družinska soba ter kuhinja.
- 4) Štiri spalne sobe in sicer tri zgoraj in ena spodaj ter družinska soba in kuhinja.

Pri vsakem tem načrtu gredo stopnice v prvo nadstropje iz družinske sobe. Kuhinja je prostorna, poleg je tudi tako zvana "dinette" sobica. Iz kuhinje je tudi izhod na dvorišče. Glavni vhod pa je na pročelju s porč ob strani.

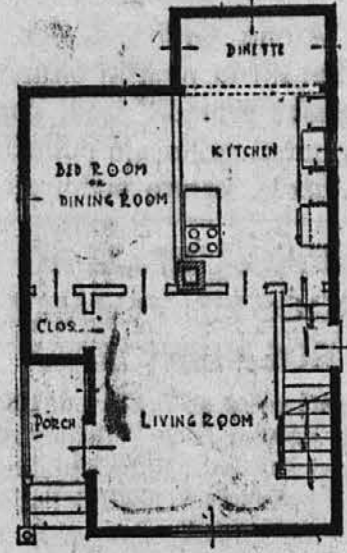
Hiša je vsa lesena, z insulacijo, moderno kopalnico, klet pod vso hišo, furnez na premog. Te vrste hiša na vaši parceli je preračunjena na \$6,-

cem, ki jih je četa že imela veliko, se je kurat napotil v temi na pomoč. Že po kratkem času, ko se je prerinil do postojanke, so Nemci vdrli in bataljon popolnoma obkolili. Nemški tank "Panther" in nekaj avtomatičnih topov je neusmiljeno obstreljevalo postojanko. Izgube so bile velike. Komandir "A"-čete je bil tako težko ranjen, da je svoji četi zapovedoval z nosilnice. Vsi poskusi, da bi prišla četa v stik z bataljonom, od katerega je pričakovala pomoč, so ostali brezuspešni, čeravno je bilo žrtvovanih več človeških življenj.

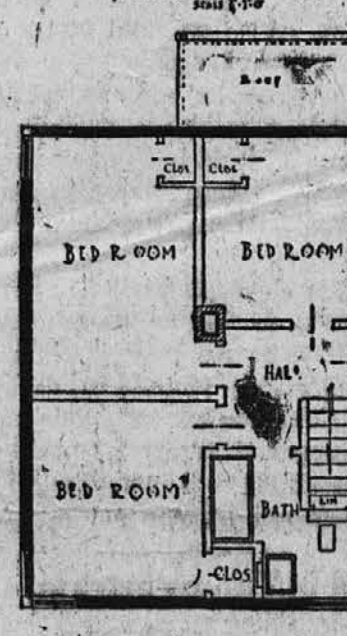
Postavil se je med ranjence

Sovražnik je bil velikomero predril neko točko, ki jo je branil "A"-četa. V neposredni bližini je bilo obvezovališče, kjer se je kurat Parry z vsi skrbnostjo in človekoljubnostjo briga za ranjence.

Zelo redki očividci, ki so si na čudežen način rešili življenje in ki so prusijaški vandalizem gledali od blizu, pripovedujejo, da so se nemški vojaki v popolni ponorelosti vrgli na ranjence, jih postreljali ali pa z bajonetom prebodli. Kurat Parry je ranjenecem takoj skočil na pomoč in

FIRST FLOOR PLAN

SECOND FLOOR PLAN

200 ali če vam jo postavi omejena kompanija na svoji parceli v Mayfield Heights za \$6,-800 kompletno, kot zgoraj navedeno.

Posebnost pri teh hišah so okna v zgornjem nadstropju, ki so vdolana na vogalih kot je videti v načrtu in spodaj pa je veliko okno v sredini stene družinske sobe na pročelju. Zunanja oblika hiše se lahko napravi po vašem okusu, tako na primer lahko spremenite obliko strehe, če hočete položno, strmo ali poševno; prav tako lahko izberete različne širokosti deske (siding).

je ostro protestiral proti pobijanju neoboroženih in ranjenih padalcev. Ker se Nemci za njegov protest niso zmenili, se je postavil med nje in ranjence. Nemški vojaki pa so ga hladnokrvno zabodli. Izdihnil je med svojimi tovariši, ki jih je poskušal rešiti z lastnim življenjem.

Položaj je bil tako obupen, da je bilo popolnoma nemogoče priti četi na pomoč. Šele v zgodnjih jutranjih urah se je pomočniku komandirja posrečilo doseči štab bataljona in popisati poletniku ves grozotni dogodek. Kljub ranjenim ključnicam se je pomočniku posrečilo prethotapiti se skozi sovražne vrste in sporočiti grozno novico. Z močno patroljo se je pomočnik vrnil k svoji četi in z njeno pomočjo zavzel obvezovališče. Vojaki so našli vse ranjence mrtve in med njimi je ležal tudi kurat Parry.

Četa "A" je še mnogo ur zažigala sovražnika dokler ni prišla pomoč.

Maščevanje pa ne bo izostalo

Vojni kurat Parry je bil med vojaki zelo priljubljen in vest o njegovi strašni smrti je zbudila ogorčenje cele divizije. Padalci so se odlično borili, ali po tem

dogodku so svoje napore še povečali.

Z vojniki bataljona sem bil prvih urah invazije in od bil (Nadaljevanje na 3. strani)

OCVIREK—

"Veš sosed, meni se je po dolgem trudu posrečilo piti obrabljen pralni stroj."

"Pa je kaj prida?"
"Fino dela, ti rečem. Po ključju sem pronašla, da prav tisti, ki sem ga pred vno prodala za staro železo niju."

★

Če pravim: mi trije, ki se ne napravljali na farne, ne zaide kdo v napačne misli, da bi zapel: trije kovači, stopači... ali kaj podobnega, ker mi smo, kot vsi dobri ste, zelo delovni ljudje in hudirja pridni. Če bom pa voril o treh, čeprav smo šli je, ni tukaj nobenega divja mamskega zapletljaja, ampak naša ekspedicija je šla na me v dveh kolonah: prva prodirala na deželo že zgodaj v soboto, dočim je pridrali nam Tone Bavetz na svoji stroške šele proti večeru. In njegov pes si namreč prita, zato je moral najprej je prišel z dela, nakuhati ves teden naprej, dočim mi trije doma položili žlico mizo, se obrisali okrog ust, grabili tisto stvar, ki je za glavo in divjali od hiše, kot gorelo za nami. Ni nas skrbelo, kaj bomo jedli, pridemo nazaj, dočim sta Tone Bavetz in njegov pes vezana sama nase in na to, si bosta sama skuhala. Ta razlika med pečlarskim in koneskim stanom. Zadnji narobe samo v soboto večer, ker tedaj se pokaže pečlarska v vsej svoji zlati glori. Ker ma druge skrbi, kot kako našel domača vrata, imamo mi glavno skrb šele stem, kar nas čaka za vrata, veste, kaj mislim.

Zato bo torej visoka pe donela nekaj časa samo o treh: o Jimu, o Francetu in o moji nadležnosti. Naj kar kaj omenim, da tistih sveč trenutkov, ko sta se združili soboto večer obe koloni, vem prav dobro, ker naša lona, kot boste imeli lepo liko na lastne oči videti, imela tisto popoldne opravka, ko si je osvobodila ozemlje, ki leži med Clevelandom in Genevo. Bilo je hujše kot v sektorju, kjer neral Patton danes ščije fante na Nemce.

Midva s Francetom sva čela delopust, ali kar že imenovati prehod od telenovskih dolžnosti na telodobra dela, pri koreninju sva človeka kremenitih in je, dosledna in s principu pojena, da nama včasih ni pri ušesih ven gledajo. Misliš taka kot so nekateri si principe zatikajo za niti ali si pa prižigajo za niti gare. Dela sva torej svoj danj poklic, če ni morda rahil prisiljeno zelje, in zasafla naši Micki v oficijsko ima zdaj ona na glavi vse dolgovne in tirjavne, priročno obtožbe in da naj si povzame kakor ve in zna in sva ob France si ni mogel pomagati da ne bi v vratih v zadnjem po še enkrat znil: "... ter pa doma ostala ...", ter glo zaloputnil vrata, ravno pravem času, ker v tistem trenutku je nekaj močnega prišlo vrata. Ne vem kaj je bilo, kakor pa gotovo kake priročno voščilo od Micke nama na eno pot in zdrav povzame Menda ja in kakopak.

Junaštvo in zvestoba

Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije.

ating še ni bil prišel. Da negal strah, ki me je zdaj tiščal, sem šel čez Sei-Neully, da preizkusim konj. Prvo jezo sem imel priporočil; napoln se je bil na račun in zdaj je ležal, ko čep, na slami poleg. Velel sem torej hlapcu, sprejme moje vrance. Takoj padla v oči velika razlika med ognjevitimi konji na in temi kljuseti, ki so se drsajočega koraka in k povešene glave dali peljati voz. No, mislil sem od da jih je Žid pustil zadnji brez hrane, zato sem velel dati nekoliko ovsa. No, se nekoliko poživeli, in pod sedlom je celo enkrat getal.

mil sem voz proti Clichy. Počasno vozil. Ko sem imel čisto pred sabo, sem po ostrejši tek in počil z nad glavami konj. Resni ure še dobro tekli Te-ja se je konj na vojko za- potikati, in konj kraj voj- vati na zadnjo levo nogo. je bila to ponosna četr- so jo pred tremi dnevi na vsi občudovali? Začel mi lajati sum, ravno ko sta čela Gibelin in Liebegg, bila rano skupaj pojezdi- Saint Denis.

aint Denis. je vzkliknil Gibelin. "Četverko! In, častna res kavalirsko se drži četu!"

bi le kljuseti bila neko- kavalirsko," se je sme- poročnik von Liebegg. "A nameravate, gospod tova- ar hočete res v tem ka- ki je sicer prav gospo- listo medvedov, — odpe- po Ivanka? Na, svoj živ si ne bil mislil, da ste četu" za tako zanimivo pu- vno!"

sam sem bil poskrbel za je prišla med tovariše a o ljubezni z mladco rario v Trianonu. Zato le namuzal k zadnji rogovni opombi ter rekel, namen mojega voza zaen- je skrivnost. "Kar pa pra- o mojih vranah, gospod Liebegg, se mi čudno zdi, ki se mi je pravkar zbu- jaz sem namreč te konje or kavalirsko plačal, 90

ov za vsakega, in bojim se, je navihane od konjar- al čisto druge živali, ne- jih kupil."

90 louisov za ta kljuse- je vzkliknil Liebegg in a konja. "Moramo si jih er nekoliko bliže ogleda- Gibelin mu je sledil, in tu- sem naglo stopil s seda-

konju na vojko smo za- preiskavo. Ogledali smo Gibelin je rekel: "Sta- ne da določiti!" Jaz pa ni gotov, da konj na voj- ni trg ni imel čez osem Konj kraj vojke je imel el; konj pod sedlom se el nadušljiv, in konj kraj je šepal. "Na, gospod to- ste pa gorostasno ope- ti! Sama stara fiakerska el! Vsa četvorka in vre- 90 louisov!" je slovel kon- datek preiskave. In mo- prirediti. Lahko si je el, kakšen srd me je pogra-

vetovali smo se skupno, e storiti. Vprašala sta me, imel priče pri kupčiji. nekega trgovčevega botra, ha Frankfurterja, ki se je el, da je znan s stotni- Redingom."

sta se naglas zasmejala. Frankfurter! Eden najhuj- adovskih oderuhov in pi- ki je lansko leto Redin- peharil z belcem za ježo.

Ta bo Leviju roko držal in na noben način ne bo pričal zo- per njega! A takoj greva z vami k Židoma in bomo videli, kaj bi mogli s skupno grožnjo izvit iz njiju."

Vrnili smo se torej skupaj v Neully, da bi najprej, če mogoče, kočijaža zasliali. Gi- belin mu je ulil posodo mrzle vode na glavo in to ga je toli- ko spravilo k pameti, da nam je vedel povedati za Levijevo štalo in Frankfurterjevo stano- vanje. Vzel sem ga k sebi na sedalo, oba častnika sta sedla v voz, in tako smo se peljali, kar smo mogli naglo z nadlož- nimi kljuseti, nazaj v Pariz.

"Najprej k Frankfurterju," je del Gibelin; "ko njega ome- čimo, pa z njim k botru Levi- ju!"

Oderuški Žid je stanoval v neki hiši med Ulico Penezarni- ce in Chatelet-om. V to blodi- šče tesnih in umazanih ulic ni mogel niti najlažji voz prodre- ti, nikar pa četerovprezna ko- čija. Morali smo jo torej pu- stiti v bližini Novega Mosta. Nekega mestnega stražnika smo prosili, da za napitnino malo pazi na voz; zakaj kočija- žu nismo preveč zaupali, da ne bi Židoma roke držal. Nato smo tvegali v mrežo tesnih ulic tega mestnega dela.

Kakšne luknje in brlogi! Če- la visokih in posevnihi hiš so se malone stikala in nikoli niso puščala sončnemu žarku do- tal teh zagatnih ulic. Črna, vlačna, smrdišča nesnaga se je prijemala naših čevljev, in ze- lenkast glen se je cedil po zi- dovih. Poročnik von Liebegg si je tiščal parfimiran žepni ro- bec pred nos in usta, in Gibel- lin se mu je zato smejal. Na- posled smo s popraševanjem našli Ulico Gnlobe in stali pred oderuhovim brlogom.

Stara, neokretna ženska je odprla. Na naše vprašanje, če stanuje tu Baruh Frankfurter in če je doma, ni rekla niti da niti ne, ampak nam je pokazala v malo, bedno izbico, v kate- ro je skoz zeleno oprnhela ok- na komaj prodril kakšen son- čni žarek. Potem je oddrsela. "Kaj pomeni to?" sem jaz vprašal.

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

YOUR PERSONAL GOAL
-AT LEAST
ONE EXTRA \$100 BOND!

MALI OGLASI

Hiša 15 sob

Naprodaj je hiša 15 sob; prodaja se radi bolezn; nič fur- neza, 2 kleti in podstrešje. V najem se da 7 sob brez furne- za. Naprodaj je kuhinjska peč in grelec. Vprašajte na 1118 E. 66. St. (283)

Hiša naprodaj

Prodaja se hiša 6 sob za eno družino, 4 sobe spodaj, 2 zgo- rej, dvojna okna, mreže. Naha- ja se na 1384 E. 31. St. Pokli- čite LA 6635 po 6 uri zvečer. Dajte svojo ponudbo. (287)

Hiše poceni

V Collinwoodu 6 sob, parna gorkota, \$3,900.
Za 2 družini, zidana, 4 in 4, \$5,800.
Za 2 družini, 5 in 5 sob, \$5,500.
Za 3 družine, 3 garaže, \$6,000.
Mnogo drugih ugodnih na- kupov. Zglasite se pri nas.

J. Knific

740 E. 185. St.
(nasproti Muskoka)
IV 7540 ali KE 0288
(Dec. 5, 8)

1944	DEC.	1944
Sa	Mo	Tu
3	4	5
10	11	12
17	18	19
24	25	26

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

31. — SND in Klub društev SND prirede Silvestrov večer v obeh dvoranih.

31. — Direktorij in klub društev Slovenskega doma na Hol- mes Ave. priredita Silvestrov večer.

JANUAR:

13. Glasbena matica, plesna veselica v SND.

20. — Društvo Kristusa Kra- lja 226 KSKJ plesna veselica v SND.

27. — St. Vitus Boosters klub ples v SND.

JUNAŠKA SMRT VOJNEGA KURATA

(Nadaljevanje z 2 strani)

gledal uspešne borbe, ki so jih vodili za mostišča. Dobro vem, kako težko so občutili izgubo svojega duhovna, ki je z njimi skupno odskočil v jutranjem mraku. Mislim, da v vsem bata- ljonu ni bilo niti enega samega vojaka, ki ne bi imel pri nasko- kih na barbarskega sovražnika, v mislih priljubljenega kurata Parry-a.

Fašistovski kanibali

V živalstvu so redki slučajji, pri katerih bi raziskovalci in učenjaki mogli ugotoviti, da bi starši zaradi lastnega obstan- ka, požrli svoj lastni zarod. V kolikor pa so taki slučajji, ki jih je znanost ugotovila, znani, uživajo neko posebno razpred- litev. Znanost jih uvršča med kanibale. Ne daje jim torej po- sebno častnih naslov. V Afriki imamo še nekaj zamorskih ple- men, ki jim od časa do časa za- diši pečenka lastnih bratov, če tujih prigrižkov ni na razpolo- go. Že večkrat je bilo zapisa- no, da sta fašizem in nacizem nosila najogabnejšega barba- rizma in apostola popolnega divjaštva. S tem, da je Mus- solini postavil ob zid svojega lastnega zeta je vsemu svetu dokazal, da je fašizem zver, ki žre svoje lastne zarode. Daleč smo od tega, da bi ščitili faši- stovskega razbojnika grofa Ci- ana, potem ko ga je ustrelil lastni tast, saj s tem Mussolini ni nič drugega napravil kakor samo tisto delo, ki ga bodo v fašistovskih in nacističnih vr- stah morala opravljati ljud- ska sodišča, ko bo vojna konča- na. Mussolini je s tem napra- vil zaveznikom samo majhno uslugo in prav nič drugega. Bolj zanimivo je ozadje vse za- deve ...

Hitler se je spravil nad Ci- ana, de Bona in ostale fašistične korifeje, ne zaradi izdaje na- pram Mussoliniju, ne radi te- ga, ker so mogoče s svojim po- stopanjem oddali milostni strel laškemu napihnjenu cesar- stvu, pač pa samo zato, da bi s tem ostrasil svoje lastne na-

FEBRUAR:

8. — Društvo France Preše- ren št. 17 SDZ plesna veselica v SND.

11. — Dramski zbor Ivan Can- kar vprizori igro v SND.

APRIL:

14. — Slovenska ženska zveza priredi veselico v SND.

15. — Glasbena matica prire- di koncert v SND.

MAJ:

27. — Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ proslavlja 50 letnico v SND.

ciste doma. Cianova smrt in smrt njegovih pajdašev, to naj bi služilo kot resen opomin vsem onim v Nemčiji sami, ki bi jih laški primer hotel zape- ljati. To je bil prvi zaporni ogenj notranjega nemškega bo- jišča.

Krvavo maščevanje Mussoli- ni & Hitlerjeve duševne eks- plozije naznanja ostalemu sve- tu samo popolni zlom fašizma in razgalja šibkosti nacizma. Reševanje Mussolinija iz Abru- cov in ponovno nacistično ust- lichenje z namenom, da bi se fa- šizem uveljavil vsaj v tistem delu Italije, ki so ga zasedli Nemci, vse to se je pokazalo kot jalovo delo. Mussolinij in njegovi prusjaški priskledniki so izgubili skoraj vsako vred- nost za prusijaškega okupator- ja. Mussolinij je umolknil, saj svojim fašistom ni imel nič več kaj povedati. Ogromna večina pravovernih fašistov se je po laških navadah obrnila od Mus- solinija samo zato, ker ji ničesar več nuditi ne more.

Toda fašistovski veljaki bi vendarle še za nekaj lahko slu- žili Hitlerju. Služili za novo, skrivno Himmlerjevo orožje na orožje na notranjem prusija- škem bojišču, ki je po porazih na vzhodnem in zahodnem bo- jišču in po neprestanem bom- bardiranju nemških mest, že močno zrahljalo.

V zadnjem času ima Hitler kot vojskovodja precejšno smo- lo, ki se mu je prelepila v Afri- ki, drži se ga v Italiji in prav posebno mu lepi "bliskovitost" na vzhodnem bojišču. Zelo ma- lo je verjetno, da b njegov "ge- nialni duh" imel kaj več sre- če na notranjem bojišču. Če bi se že pokazala kaka vret- nost prusijaškega notranjega zloma—smatramo pa, da je ta verjetnost mnogo prezgodnja —potem prusijaške množice gotovo ne bodo sledile laškemu receptu. Hitlerja ne bo spodil Reichstag in ga mogoče poslal v Berchtesgaden, da postavi na čelo nove ljudi, ki naj bi se po- govarjali s zavezniki. Ne, tako se ne bo zgodilo. Kadar bo Hit- ler padel, bo to smrtni padec. Ni važno, kdo bo morilec, on sam ali kdo drugi. Hitlerjeva smrt je usodi zapisana, s stre-

ljanjem Ciana in njegovih paj- dašev je sam Hitler pokazal Prusijakom, kakšno je lahko njegovo slovo. Vsaka diktatura konča pod udarom morilčeve roke ...

Ciano, Matinelli, Pareschi in Gottardi so bili nasilno likvi- dirani. To je nasilna likvida- cija nasilnega režima ... Hru- pna povzdigovanja in povelje- vanja; kričeče parade in histe- rične fanfaronade; napihnje- ne bahavosti in puhle kričavo- sti; nasilja in korupcije; abe- sinska "junaštva" s strupenimi plini De Bona in letalski masa- kri Ciana; zmagoslavni pohodi tatvine in sleparije; zlahtanja s Stojandovičem & Co. in z vsemi ostalimi podobnimi napihnjenci na celem svetu; ropanja, požiganja in trebljenja sloven- ske zemlje — vse to je končalo z nekaj strelji iz pušk, ki so jih verjetno držale krvave prusija- ške roke. Rujava srca so pre- luknjale svoje črne posestrime ...

Mussolinij ni mogel ali pa ni hotel rešiti svojega zeta in najboljšega prijatelja; v nje- govi glavi diktatorja so se zgne- tli vzori starih rimskih mogot- cev in po njih se je ravnal. Še enkrat pred smrtjo je hotel za- igrati tipično laško fanfaronado, zvest svoji karieri. Nobena žrtev ni prevelika za domovino, pa če ta žrtev tudi prestopi prag domače hiše, to naj bi bila vaba za omahujoče fašistovske vrste. Mogoče je ta zadnja ko- medija imela nekaj uspeha pri lahkovernih navdušenih polen- tarjih, mogoče pa jih tudi to ni moglo več spraviti k sebi. Dogodki na ruskem bojišču, za- služena kazen, ki se kakor tem- na pošast vleče danes po vsej Italiji, vse to le preveč jasno kriči, da je fašistična slava en- krat za vselej pokopana.

Iz vsega tega sledi, da je tudi najnovejša komedija, ki sta jo zrežirala Hitel in Mussolini, v celoti spodletela. Nekaj pa nam tudi ta fanfaronada odkriva: Kadar bo dobila ura splošne sodbe vseh krivcev sedanje voj- ne, bodo morali tudi prizadeti priznati, da je pravica samo sledila tisti poti, katero sta vzela pod noge Hitler in Mus- solini dne 11. januarja 1944.

MALI OGLASI

V najem 5 sob

V najem se odda stanovanje 5 sob z gorkoto vred; mirni in od- rasli družini. Naslov se izve v našem uradu. (k)

Stanovanje iščejo

Radi bi dobili stanovanje 4 ali 5 sob, med 60. in 79. cesto. V družini sta dva otroka v starosti 4 in 10 let. Kdor ima kaj pri- mernega naj pokliče po 5 popol- dne EX 2086. (286)

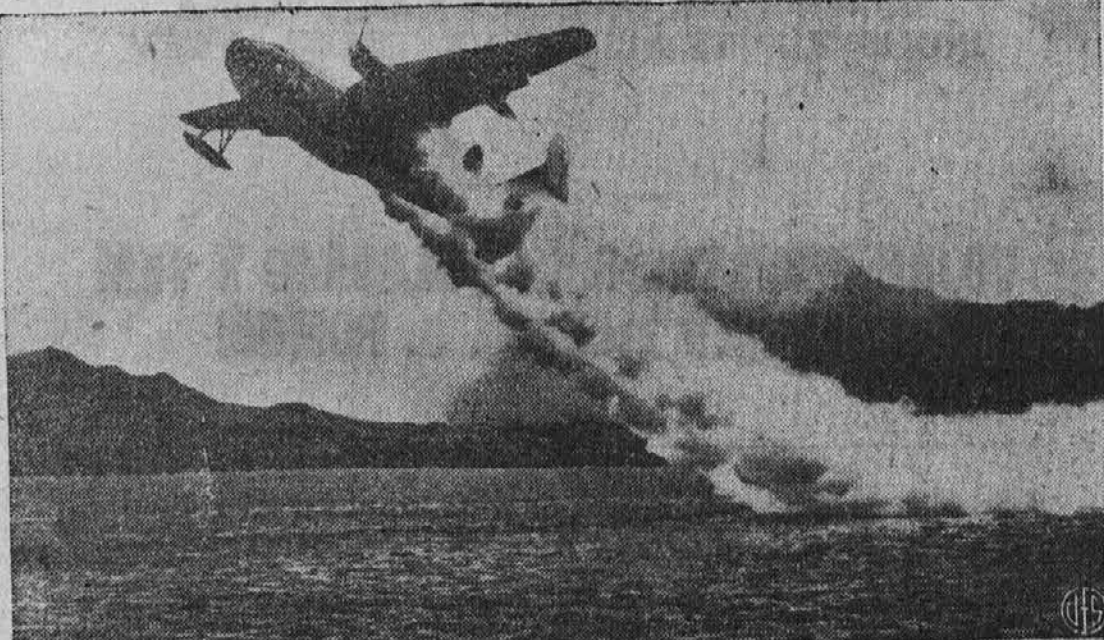
Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje. Cene zmerne in fi- no delo.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

(Tues. x)

Gornja slika je bila posneta nekje na Pacifiku in nam kaže dvomotorno letalo Mur- tin Mariner izdelka, ki se naglo vzdigne z v odne gladine s pomočjo posebnih raket, ki so nameščene pod krili letala, kar nam pri odle tu kaže gost dim.

DELO DOBIJO

DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za oskrbnice ZA POSLOPJA V MESTU

Poln čas, šest noči v tednu

Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj

Najboljša plača od ure v mestu, stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan razen v nedeljo.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Dekleta

Predznanje ni potrebno

Za sortiranje

v oddelku za prikojevanje

Fina plača od ure

Lampl Sportswear

2570 Superior Ave.

2. nadstropje.

(283)

Moški

SHIPPING CLERK

za pomoč v

skladišču

Izvrstna prilika

z dobro plačo na uro

Lampl Sportswear

2570 Superior Ave.

2. nadstropje.

(283)

Ženske

Operatorice na električnem

šivalnem stroju

na bombaževih oblekah

Lahko veliko zaslužite

z našo veliko plačo od kosa

Dobra plača na uro

garantirana

Lewis Knitting Mills

2570 Superior Ave.

5. nadstropje

(283)

Kupujte vojne bonde!

Strojni operatorji

INSPEKTORJI

COREMAKERS

MOLDERJI

GRINDERJI

Treniraji v vseh oddelkih

VAŽNA DELA ZA LETALA

in težko

TOPNIŠTVO

po

DOBRI PLAČI NA URO

z

OVERTIME

in možnim

VISOKIM ZASLUŽKOM

Državljanstvo se zahteva

Ferro Machine Co.

Urad v mestu 1420 Prospect

Urad v tovarni 3155 E. 66. St.

(287)

ženska za čiščenje

POLN ČAS

PLAČA

Zglasite se v 5. nad.

Employment office

Wm. Taylor Son & Co.

(287)

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

Ženske

ZA LIKANJE

Predznanje ni potrebno

Delo na bombaževih oblekah

Lahko dosti zaslužite

z našimi finimi

plačami od kosa

Carl Knit

2570 Superior Ave.

2. nadstropje.

(283)

Moški in ženske

18 do 45 let

Za splošna tovarniška dela

Stalno delo

Dobra plača od ure in bonus

Jutranji ali popoldanski šiht

Container Corp. of America

12401 Euclid Ave.

(282)

Dovoljeno nam je uposliti pri vodu

POTREBUJEMO PRESS ASSEMBLER EXTERNAL GRINDER ENGINE LATHE OPERATORJE TURRET LATHE OPERATORJE RADIAL DRILL PRESS OPERATORJE VOZNIKA ELEKTRIČNEGA VOZIČKA TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po voj- ni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

(282)

Horizontal

in

Vertical

Boring Mills

Engine Lathe

Layout Men

Delavci za splošna

tovarniška dela

53 do 60 ur na teden

Dobra plača od ure

Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

(282)

HOTEL STATLER

ima stalne pozicije odprte za

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

"To je strašna nesreča, ka-

stena. Tera je zadelo Sir Edwarda in ubogo Mrs. Elizabeto," odgovori Freddy Becker, "vendar pa upam, da se bo našel kak izhod, kadar se zopet snideta!"

Sedaj so jezdeci dospeli do vasi.

Nasproti jim pride Indijaneec Craw, imenovan bivolo vo oko, in jim odzame konje.

Takoj nato pa pelje Arrow gosta in zamorske spremljevalce v hišo svojega očeta.

Mungo je stal poleg Toke in zijal jako radovedno v bližajočo se.

"O, o, Mr. Becker je," reče Toka, "on prihaja da kupi otok od tebe."

Mungo ni mogel zatajiti svojega veselja. On je pozdravil jako uljudno belega moža, ker računal je, da bo napravil mastno kupčijo. Freddy stopi k njemu in poda roko njemu in Toki.

"Jako me veseli, da zamorem videti glavarja plemena Creek —," reče uljudno Freddy.

"Mungo reče Mr. Beckerju dobrodošel," odgovori glavar z globokim basom. "Toka mi je že povedala, kako da ste jo sprejeli na otoku in jo pogostili, in raditega tudi mene veseli, da vas vidim in poznam. Naredite se v moji hiši popolnoma domačega."

Sedaj pelje Mungo svojega gosta v velik prostor svoje kočice, medtem ko so zamorci ostali zunaj in bili postreženi od Toke z jedjo in pijačo.

Od Freddyja Becker podarjena ura je visela na steni, toda ona je počivala.

"Kaj vam koristi ura, če ne gre," reče Freddy in stopi k

CLEVELAND ORCHESTRA

RUDOLPH RINGWALL, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Schota 9. dec. 8:30
Cettle 7. dec. 8:30
GREGOR FIATIGORSKY,
violoncello
Vstopnice: Severance Hall, CE 7300

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAD VSE
LJUBLJENEGA SPROGA IN
OČETA

Frank Majer-ja

Ki je umrl 5. decembra 1943.

Minilo je že leto dni,
odkar Te zemlja krije,
v grobu tihem tam počivaš,
in spanje večno spiš.

Ne mlie prošnje ne solze
Te iz tega sna ne prebude,
Ti ljubljenski soprog in oče,
težko je nam pri srcu, ker
Te več med nami ni.

Toda sveta vera nas uči,
da vidimo se nad zvezdami.

Zalutajoči ostali:

MARIJA, soproga,
FRANK, JOHN, EDWARD, sinovi,
MARY, ANNA, hčeri in vnuki,
SINAHA in ZETA,
ROZALIJA PERKO in ANA JAKIČ,
sestri.

Euclid, O. 5. dec. 1944.

Ne zahtevajte prav nizke svote, Mr. Mungo!" odgovori Becker, "jaz nisem sem prišel, da bi vam jaz ceno nastavljal. To je vaša stvar, da poveste ceno."

"Hm, ali ste mi zadovoljni s to dolarjev trikrat dati?"

"Tristo dolarjev? Ja, Mr. Mungo, te vam hočem jaz dati za otok. Za vas tako nima nobene vrednosti, meni se je pa jako priljubil; pa ne radi zlati ki se nahajala na otoku, in katerega vam nisem zatajil, ampak na njemu imam mir in vso prostost. Jaz vam plačam radevolje tristo dolarjev v gotovini, razentega pa vam hočem še podariti raznovrstno blago, ure in pipe, sploh vse kar se tam v zaboju nahaja. Prosim toraj Mr. Arrow, da zapisete, da znaša kupna pogodba za otok tristo dolarjev, in da je bila svota v zlatnikih izplačana!"

Freddy Becker vzame iz zaseda mošnjo in vzame iz nje denar, katerega je dobil v Bristolu, nekaj pa ga je tudi s seboj z otoka prinesel. Sedaj nastoje tristo dolarjev in jih pokaže glavarju, na to pa prebere kupno pogodbo, katerega je bila popolnoma v redu.

"Prosim toraj Mr. Mungo, da podpišete kupno pogodbo, skupaj z vašim sinom Arrowom, in potem sprejmite našte le zlatnike."

Indijanski glavar pograbila za našte svoto z velikim veseljem.

Toka, njegova žena pa je stala v mali razdalji in čakala na zabojo.

"Vi ste mi otok pošteno plačali, Mr. Becker, in odsedaj naprej je vaša last," reče glavar. Na to pa stopi k Arrowu, katerega mu predloži kupno pogodbo.

Mungo prime sedaj za pero in naslika svoje popolno ime z nekim ponosom, na pogodbo. Na to pa je podpisal tudi Arrow.

"Naša trgovina je dovršena," reče Freddy Becker glavarju, "sedaj je otok moja last. Jaz sem vam prinesel še nekaj takih stvari s seboj, katere so vam ljube; gospa Toka jih bo iz zaboja ven vzela."

Indijanka je že dolgo časa čakala na ta trenotek. Freddy jo sedaj pelje k zaboju, ga odpre in pokaže na vsebino.

Toka se je strašno razveselila pri pogledu na te stvari, medtem ko je njen mož Mungo mirno stal na svojem prejšnjem prostoru.

"To je vse vaše!" reče Becker, "in kadar potrebujete zdravilnih zelišč za vašega medecina z otoka samo pridite; vsak čas ste mi dobrodošli."

Toka pa ni poslušala teh besed Beckerja, ampak z vso žensko radovednostjo je zijala na stvari, katere so ležale pred njo v zaboju; gledala je lepe trakove, pisano blago in vsa vzradoščena pograbila pipe in ure ter jih nese glavarju in Arrowu.

Freddy Becker je svojo zadevo povoljno rešil in hvaležno sprejel ponudbo, nekaj dni kot gost ostati v Mungotovi koči, da se odpočije.

On ni imel nobene slutnje med njegovo odsotnostjo, kaj da se odigrava na otoku. Njegov zaupanje v starega Pad-dyja je bilo veliko tako, da si ni mogel misliti, da bi se kaj slabega na otoku dogodilo.

Medtem ko se je on z njegovim spremstvom v indijanski vasi odpočil, se poda zopet nazaj mirne vesti, ker zavedal se je, da je sedaj on pravi lastnik otoka.

Eduard in Elizabeta

Po prestanih nevarnostih in nepopisnih mukah, je Edwardu dobro del dolg in sladak spanec na obrežju malega jezera.

Ko se je po dolgem času prebudil, mu je bilo vse preteklo tako, kot same sanje.

Vendar pa en sam pogled po okolici je zadostoval Edwardu, da se v resnici nahaja na nekem nepoznanem kraju, tako rekoč v strašni globočini, v katero je bil speljan.

No, ja, sedaj velja pogum, da pridem dalje.

Sedaj je izpoznal on, kje se nahaja. Vedel je pa tudi, da se pride iz te strašne globočine navzgor do ceste, katere vodi po tem divjem gorovju.

Taka misel ga je navdala z novim pogumom.

Pri pogledu na stari, pri obrežju ležeči čoln, ga popade neka radovednost, kam da se pride, ako se pelje prek jezera; sedaj se mu vsili misel, da mu bo mogoče dognati skrivnosti one nenavadne osebe, kateri se ima zahvaliti, da ga je rešila iz divjega osrčja Sierre.

Tudi konj se je sedaj vzdignil in se pričel pasti po lepi zeleni, na obrežju rastoči travi.

Sedaj se poda Edward, da pregleda mali, stari čoln in pronašel je, da ni več dober za rabo, ker je že bila voda v njem.

Pri tem preiskovanju čolna pa je opazil na drugi strani jezera med skalovjem nekaj pre-

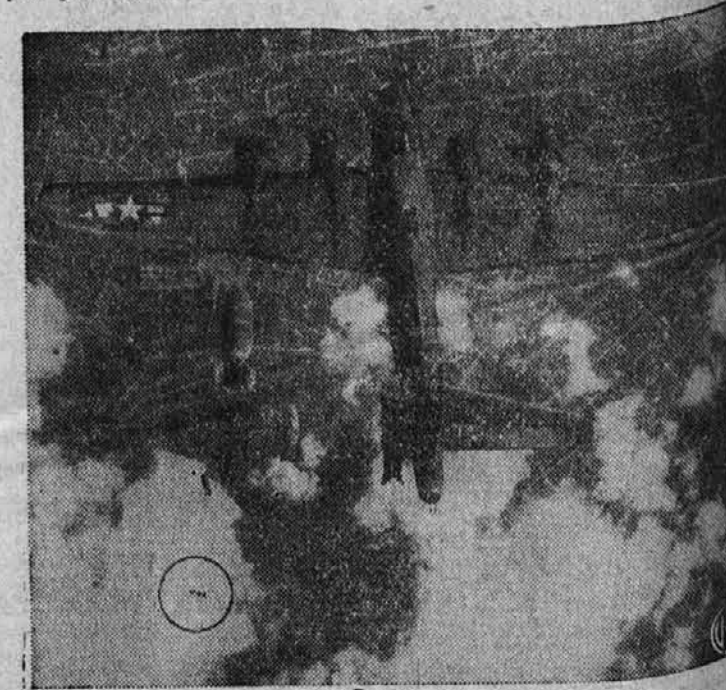
leni, na obrežju rastoči travi.

Sedaj se poda Edward, da pregleda mali, stari čoln in pronašel je, da ni več dober za rabo, ker je že bila voda v njem.

Pri tem preiskovanju čolna pa je opazil na drugi strani jezera med skalovjem nekaj pre-

S koruzno pipo v ustih je videti generala MacArthurja v razgovoru z major-generalom F. W. Irving (desno) ob priliki začetne invazije na Leyte otok v Filipinih. Ozadju pa sta general George Kenney (levi) poveljnik zračne sile in general Richard Sutherland, ki je MacArthurjev pomočnik.

V enem bombnih napadov nad Evropo, se je iz enega naših bombnikov odločila bomba v nepravem času in spet spadal letelo zračno trdnjavo B-17 (s krogom označeno). Poškodovano letalo je nadaljevalo svojo pot, odrglo vse bombe in se srečno vrnilo na svojo bazo.

POSEBNOSTI TA MESEC

Spremenite svoj tank za vodo v avtomatičnega. Mi vam instaliramo snap-action termostatski lučko in pokrov. Enako tudi močan jekleni asbestos. Čistimo in adjustiramo burner na vašem grelcu. Delo in material za vse to je \$26.00.

Mi imamo tudi avtomatične grelce za vodo mere 20 in 30 galon.

Rodney Adams Heating Service

21601 Westport Ave. KENmore 5461

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija
v Ameriki ... Posluje že 51. leto

Članstvo 39,200 Premožanje \$5,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 128.43%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI
kjer se lahko zavarujete za smrtnine, razne poškodbe, operacije, protibolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanjodobne od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI
V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM
DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli
tozadevni oglas v Ameriški Domovini